

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Statistische gegevens per vierkant

update 2014-10

31-10-2014 gepubliceerd op cbs.nl

1. Statistische gegevens per vierkant

De bestanden CBSvierkanten100m en CBSvierkanten500m zijn opgebouwd uit de geometrie van vierkanten van respectievelijk 100 bij 100 meter en 500 bij 500 meter. Per vierkant zijn statistische gegevens aan dit bestand gekoppeld. Met deze cijfers kunnen gelijke gebieden van Nederland onderling worden vergeleken. Omdat vierkanten niet door de tijd wijzigen, zijn ook vergelijkingen in de tijd beter mogelijk.

Versie

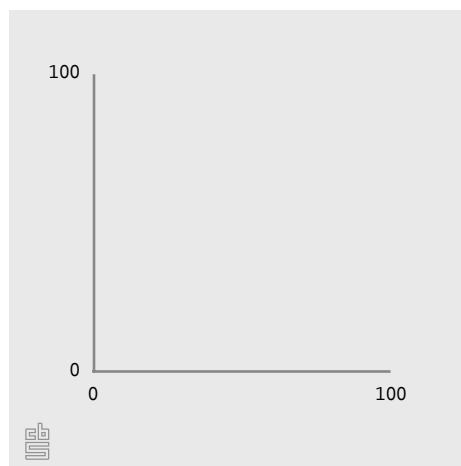
Deze uitgave betreft de update van CBSvierkanten100m en CBSvierkanten500m in 2014. De voorgaande versies zijn verschenen op 24 juli 2013.

2. Technische gegevens

Een vierkant is een rechthoekig gebied met gelijke grenzen die noord-zuid- en oost-west gericht zijn. De x- en y-coördinaten van het onderliggende gebied worden beschreven volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

Als linksondercoördinaat wordt een geheel veelvoud van 100 meter aangehouden. Hieruit volgt dat de oorsprong van het coördinatenstelsel geldt als linksondercoördinaat van het vierkant (figuur 2.1).

2.1 Nulpunt x- en y-coördinatenstelsel als linksondercoördinaat van een vierkant

Het bestand van 500 bij 500 meter bevat alle vierkanten gelegen op het als land geclassificeerde Nederlands gebied volgens het Bestand Bodemgebruik 2008 van het CBS, aangevuld met het gebied overeenkomend met de afgesloten zeearmen, het Markermeer, de Veluwe randmeren en de grote rivieren. Daarnaast is een gebied van minimaal 100 meter buiten deze terreinen toegevoegd aan het bestand.

Het bestand van 100 bij 100 meter bevat alleen die vierkanten waarvan minimaal een gepubliceerd gegeven bekend is.

De geometrie met aangekoppelde gegevens wordt geleverd in ESRI™ shape-formaat.

3. Codering vierkant

Aan elk vierkant wordt een codering van zijn locatie toegekend. Deze codering wordt samengesteld uit de oost- en een noord-coördinaat van het linksonderpunt van het vierkant.

De vierkanten worden als een regelmatig net over een kaart gelegd. Naast de grootte van een vierkant is het daarom noodzakelijk ook de projectie van het onderliggend gebied te vermelden.

Conform de Europese INSPIRE-wetgeving wordt de kaartprojectie weergegeven in een numerieke code zoals vastgelegd binnen de EPSG geodetische parameter-dataset. De numerieke EPSG-code van de Nederlandse projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting is 28.992.

Bij opbouw van de naamgeving van vierkanten wordt aangesloten bij de gangbare Engelse terminologie:

CRS voor de projectie,

RES voor de gridgrootte,

E(ast) voor de x-coördinaat en

N(orth) voor de y-coördinaat van een vierkant.

De vierkantgrootte van 100 en 500 meter wordt weergegeven in gehele meters gevolgd door de letter M, bv. RES100M.

Omdat de codering van de vierkanten veelvoudigen van 100 meter zijn, kunnen de twee laatste nullen vervallen. De oost- en noord code wordt zowel bij 100 bij 100 meter als bij 500 bij 500 meter in vier cijfers weergegeven, als gehele hectometers.

In Nederland variëren waarden van de E-coördinaat tussen 0 tot 300 kilometer; die van de N-coördinaat tussen 300 tot 630 kilometer. Waarden voor een E-coördinaat van minder van 100 kilometer worden aangevuld met voorloopnullen.

De vierkantgrootte en de projectie wordt in de kolomnaam aangegeven. De codes van de vierkanten zijn de attribuutwaarden in deze kolom.

Voorbeelden:

De attribuutwaarde van een 100 meter vierkant op een projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting (RD) met linksonder coördinaat E(ast)= 64 300 meter en N(orth) = 456 700 meter wordt weergegeven als:

Kolomnaam: CRS28992RES100M. Waarde: E0643N4567.

De attribuutwaarde van een vierkant op een RD-projectie met linksonder coördinaat E(ast) = 120 000 meter en N(orth) = 451 000 meter wordt zowel voor vierkanten van 100 bij 100 meter als voor vierkanten van 500 bij 500 meter met dezelfde attribuutwaarde weergegeven. Het onderscheid naar vierkantgrootte is vastgelegd in de kolomnaam:

100m x 100m: kolomnaam: CRS28992RES100M. Waarde: E1200N4510

500m x 500m: kolomnaam: CRS28992RES500M. Waarde: E1200N4510

De kolomnaam is vanwege het shape-formaat van de publicatie noodzakelijkerwijs beperkt tot tien posities. De namen van de kolommen worden daarom aangepast naar respectievelijk C28992R100 en C28992R500.

4. Inhoudsopgave cijfers

4.1 Algemene gegevens

Overzicht van statistische gegevens naar vierkant van 100 bij 100 meter of 500 bij 500 meter. De cijfers hebben tot hoofddoel gelijke gebieden van Nederland onderling te vergelijken en verschillen zichtbaar te maken. Omdat vierkanten door de tijd niet wijzigen, zijn ook vergelijkingen in de tijd beter mogelijk.

Informatie : Infoservice
Telefoon: 088 570 70 70.
E-mail: infoservice@cbs.nl

4.2 Betekenis bijzondere waarden

4.2.1 Weergave ontbrekende gegevens

Betekenis Symbool	Waarde in numerieke velden Vierkanten
Gegevens ontbreken	-99 999
Nihil	-99 998
Geheim	-99 997
Getal kleiner dan de helft van de gekozen eenheid	0

4.3 Beschrijving van het onderzoek

Om gegevens op het niveau van vierkanten te kunnen publiceren moet gebruik worden gemaakt van integrale waarnemingen of grootschalige steekproeven.

De gegevens in deze publicatie zijn afgeleid uit de Gemeentelijke basisadministratie (GBA), het CBS Woningregister (WRG), de WOZ-stufcap registratie, het Geografisch basisregister (GBR) en het Regionaal Inkomens Onderzoek (RIO) van het CBS.

Als bron voor coördinaten van adressen wordt de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) gebruikt, aangevuld met coördinaten uit het bestand Adres Coördinaten van Nederland van het Kadaster voor de oudere en inmiddels vervallen adressen.

Om redenen van betrouwbaarheid en geheimhouding kunnen gegevens ontbreken. In de toelichting bij de diverse onderwerpen staat welke beveiligingsprocedure is gebruikt. Door afronding kan het voorkomen dat de som van gegevens van kleine vierkanten niet geheel overeenstemmen met de afzonderlijke getallen voor grotere vierkanten.

Gegevens worden gepubliceerd voor beide vierkantgrootten, mits anders aangegeven.

4.4 Codering vierkant

C28992R100 [code]

Codering van het 100 bij 100 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

C28992R500 [code]

Codering van het 500 bij 500 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

4.5 Bevolking

In de CBS-bevolkingsaantallen zijn uitsluitend personen opgenomen die zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont in de GBA van de woongemeente opgenomen. Personen voor wie geen vaste woonplaats valt aan te wijzen, zijn opgenomen in de GBA van 's-Gravenhage. Niet opgenomen zijn illegaal in Nederland verblijvende personen en personen waarvoor uitzonderingen gelden, zoals diplomaten en NAVO-militairen.

Cijfers van aantallen inwoners zijn afgerond op vijftallen. Cijfers kunnen zijn afgerond tot nul.

Aantal inwoners

Aantal inwoners 2000 tot en met 2014 [INWYYYY, aantal]

Het aantal inwoners op 1 januari.

Per jaar is een kolom met de aantallen inwoners opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Toename aantal inwoners 2000–2010 [TINW_00_10, aantal]

Toename in het aantal inwoners in de periode van 1 januari 2000 tot 1 januari 2010. De verschillen zijn afgerond op vijftallen.

Aantal inwoners, ingedeeld naar leeftijdsklassen**Aantal inwoners tot 15 jaar, 2011 tot en met 2014 [IYYYY_014, aantal]**

Het aantal inwoners jonger dan 20 jaar op 1 januari van het jaar YYYY.

Aantal inwoners van 15 tot 25 jaar, 2011 tot en met 2014 [IYYYY_1524, aantal]

Het aantal inwoners van 20 tot 45 jaar op 1 januari van het jaar YYYY.

Aantal inwoners van 25 tot 45 jaar, 2011 tot en met 2014 [IYYYY_2544, aantal]

Het aantal inwoners van 20 tot 45 jaar op 1 januari van het jaar YYYY.

Aantal inwoners van 45 tot 65 jaar, 2011 tot en met 2014 [IYYYY_4564, aantal]

Het aantal inwoners van 45 tot 65 jaar op 1 januari van het jaar YYYY.

Aantal inwoners van 65 jaar of ouder, 2011 tot en met 2014 [IYYYY_65pl, aantal]

Het aantal inwoners van 65 jaar of ouder op 1 januari van het jaar YYYY.

Aantal mannen, 2011 tot en met 2014 [MAN_YYYY, aantal]

Het aantal mannen op 1 januari van het jaar YYYY. Cijfers zijn afgerond op vijftallen.

Aantal vrouwen, 2011 tot en met 2014 [VROUW_YYYY, aantal]

Het aantal vrouwen op 1 januari van het jaar YYYY. Cijfers zijn afgerond op vijftallen.

Herkomstgroepering

Het aandeel autochtonen en allochtonen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland. Het aandeel allochtonen is de som van eerste en tweede generatie allochtonen.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Eerste generatie allochtoon: Persoon die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Tweede generatie allochtoon: Persoon die in Nederland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Autochtonen, 2011 tot en met 2014 [P_AUTOYYYY, categorie]

Het aandeel personen van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het eigen geboorteland.

Het aandeel autochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 personen volgens de volgende klasse indeling.

90 procent of meer autochtonen

75 tot 90 procent autochtonen

60 tot 75 procent autochtonen

40 tot 60 procent autochtonen

minder dan 40 procent autochtonen

geen autochtonen

Per jaar is een kolom met het aandeel autochtonen opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Westerse allochtonen, 2011 tot en met 2014 [P_WALYYYY, categorie]

Het aandeel personen van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. Het aandeel westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 personen volgens de volgende klasse indeling.

- 45 procent of meer westerse allochtonen
- 25 tot 45 procent westerse allochtonen
- 15 tot 25 procent westerse allochtonen
- 8 tot 15 procent westerse allochtonen
- minder dan 8 procent westerse allochtonen
- geen westerse allochtonen

Per jaar is een kolom met het aandeel westerse allochtonen opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Niet-westerse allochtonen, 2011 tot en met 2014 [P_NWALYYYY, categorie]

Het aandeel personen in de kern van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Afrika, Latijns-Amerika, Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

Het aandeel niet-westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 personen volgens de volgende klasse indeling.

- 67 procent of meer niet-westerse allochtonen
- 45 tot 67 procent niet-westerse allochtonen
- 25 tot 45 procent niet-westerse allochtonen
- 10 tot 25 procent niet-westerse allochtonen
- minder dan 10 procent niet-westerse allochtonen
- geen niet-westerse allochtonen

Per jaar is een kolom met het aandeel niet-westerse allochtonen opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

4.6 Wonen

Woning

Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door één particulier huishouden. Om als woning te worden geclassificeerd, moet een gebouw voldoen aan vier criteria:

- Het gebouw moet zodanig zijn gebouwd of verbouwd dat het geschikt is voor particuliere bewoning.
- Het gebouw moet een eigen toegangsdeur hebben, die direct vanaf de openbare weg of via een gemeenschappelijke ruimte als een portiek, galerij, trappenhuis of corridor toegang biedt tot de woonruimte.
- Het gebouw moet ten minste 14 vierkante meter aan verblijfsruimte bevatten. De verblijfsruimte wordt tussen de muren gemeten en is de in de woning gelegen ruimte, bestemd voor het verblijven van mensen. Hieronder vallen onder meer de keuken, woonkamer(s), slaapkamer(s) en werk- en hobbykamer(s). Niet tot de verblijfsruimte behoren de verkeersruimte, toiletruimte, badruimte, bergruimte en technische ruimte.

- Het gebouw moet beschikken over een toilet en over een keukeninrichting die is bestemd voor de bereiding van complete maaltijden.

De zogenoemde bedrijfswoningen vormen een specifieke groep. Deze zijn volgens de bouw bestemd voor zowel bewoning door een particulier huishouden als voor de uitoefening van een bepaald beroep of bedrijf. Er zijn twee soorten bedrijfswoningen: boerderijen of tuinderwoningen en woningen met winkel en/of werkplaats. Voor bedrijfswoningen zijn het tweede en het vierde criterium voor woningen aangepast aan enkele specifieke eigenschappen. Naast de bouwtechnische criteria kan er ook sprake zijn van een juridisch criterium.

Niet inbegrepen in deze tellingen zijn het aantal wooneenheden, de recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen voor institutionele huishoudens, zoals verpleeghuizen, ziekenhuizen, kloosters en dergelijke.

Cijfers van aantallen woningen zijn afgerond op vijftallen. Cijfers kunnen zijn afgerond tot nul.

Woningen 2000 tot en met 2012 [WONYYYY, aantal]

Het totaal aantal woningen op 1 januari. Dit gegeven is onttrokken aan het Woningregister van het CBS.

Per jaar is een kolom met het aantal woningen opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Gemiddelde WOZ-waarde

De gepubliceerde gemiddelde WOZ-waarde is het gemiddelde van de aan woningen van het Woningregister gekoppelde WOZ-waarde met de volgende twee WOZ-objectcodes:

Woningen dienend tot hoofdverblijf (WOZ-objectcode 10). Hieronder worden onroerende zaken verstaan die als één geheel gedurende het gehele jaar worden gebruikt om in te wonen. Dit betreft zelfstandige woningen voor één- of meerpersoonshuishoudens waarin geen bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden of in ieder geval geen aan het object zichtbare bedrijfsmatige activiteiten.

Woningen met praktijkruimte (WOZ-objectcode 11). Dit zijn onroerende zaken die in hoofdzaak voor wonen worden gebruikt en waarin de bewoner tevens in het kader van een zelfstandig beroep of bedrijf activiteiten verricht.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Waardering Onroerende Zaken. Het zijn voorlopige cijfers. Het aantal objecten met een vastgestelde WOZ-waarde kan daarmee verschillen met de definitieve cijfers.

Gemiddelde WOZ-waarde woningen, 2011 en 2012 [WOZWONYYYY, x 1 000 Euro]

De gemiddelde voorlopige waarde van alle woningen met een bekende WOZ-waarde.

Onroerende goederen worden getaxeerd naar de waarde van 1 januari van het voorgaande jaar.

De gemiddelde waarde wordt vermeld bij voldoende spreiding van WOZ-waarden binnen een vierkant en wanneer minstens aan 90 procent van de woningen een WOZ-waarde kan worden gekoppeld.

Per jaar is een kolom met de gemiddelde WOZ-waarde opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

4.7 Inkomen

Inkomens van huishoudens

Het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met:

- betaalde inkomensoverdrachten, zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e);
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen, volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden;
- premies ziektekostenverzekeringen;
- belastingen op inkomen en vermogen.

Laag inkomen, 2010 en 2011 [P_LINHYYYY, percentage]

Het aandeel lage inkomens op 31 december YYYY wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent huishoudens met het laagste besteedbaar inkomen geteld. In 2010 komt dit overeen met maximaal 25 070 euro.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een laag inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per vierkant.

Per jaar is een kolom met het percentage huishoudens met de laagste inkomens vermeld, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Hoog inkomen, 2010 en 2011 [P_HINHYYYY, percentage]

Het aandeel hoge inkomens op 31 december YYYY wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de huishoudens geteld behorend tot de twintig procent huishoudens met het hoogste besteedbaar inkomen. In 2010 komt dit overeen met minimaal 46 950 euro.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een hoog inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per vierkant.

Per jaar is een kolom met het percentage huishoudens met de hoogste inkomens vermeld, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

4.8 Dichtheid

Het CBS gebruikt de OmgevingsAdressenDichtheid (OAD) ter bepaling van de mate van concentratie van menselijke activiteit - wonen, winkelen en werken. De OAD wordt berekend met behulp van alle adressen in Nederland.

De OAD van een adres is het aantal adressen binnen een cirkel met een straal van één kilometer rondom dat adres, gedeeld door het oppervlakte van de cirkel. De OAD wordt uitgedrukt in adressen per vierkante kilometer.

Adressen en de coördinaten van de rastervierkanten zijn afkomstig uit het Geografisch basisregister (GBR), dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Dit register bevat alle adressen in Nederland, voorzien van de postcode, de gemeentecode, de wijk- en buurtcode en de coördinaat van het betrokken 500 meter rastervierkant. De waarde van de OAD wordt per vierkant van 500 bij 500 meter berekend en toegekend aan alle adressen gelegen in dit vierkant.

De stedelijkheid is een categorisering van deze verdichtingsmaat. Er zijn vijf stedelijkheidsklassen.

OmgevingsAdressenDichtheid 2000 tot en met 2013 [OADYYYY, adressen per km²]

De OAD van januari wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

Per jaar is een kolom met de OAD opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Stedelijkheid 2000 tot en met 2013 [StedYYYY, code]

De stedelijkheid van januari wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

De categorisering van de OAD naar type stedelijkheid van een vierkant.

1. Zeer sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 2 500 of meer adressen/km²).
2. Sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 500 tot 2 500 adressen/km²).
3. Matig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 000 tot 1 500 adressen/km²).
4. Weinig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1 000 adressen/km²).
5. Niet-stedelijk (omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen/km²).

Per jaar is een kolom met de stedelijkheid opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

5. Voorwaarden gebruik

De gebruiker van de digitale bestanden CBSvierkanten is gehouden aan de volgende rechten en verplichtingen:

1. Alle rechten op de digitale bestanden CBSvierkanten berusten te allen tijde bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. Bij de gegevensvermelding op basis van het digitale bestand CBSvierkanten is bronvermelding verplicht.

3. Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens met behulp van dit digitale bestand dient te worden vermeld:
© Centraal Bureau voor de Statistiek
4. Het gebruik van geometrie van vierkanten en aangekoppelde cijfers van het CBS is zonder kosten.

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013–2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12–2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, Grafimedia
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

verkoop@cbs.nl
Fax 045 570 62 68

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.